

JOKS JUBILEUMSRESA TILL SLOVAKIEN OCH UNGERN 3-12/5 1996

Rapporten författad av Stig Holmstedt. stig.holmstedt@sbk.stockholm.se

Deltagare: Hans Andersson, Håkan Delin, Lars Frankenberg, Örjan Holm, Stig Holmstedt (ledare), Roland Jarvad, Bosse Nyberg, Jan Ohlsson. Resan var ett samarrangemang med en holländsk-belgisk grupp om fyra personer.

Dagsprogram

3/5. Flyg Stockholm-Budapest. Biltransport från Budapest till byn Priečepa i östligaste Slovakien. Ankomst sent på kvällen.

4/5. På morgonen vandring i skogen ovanför Priečepa. Resten av dagen i det stora fiskdammskomplexet Senné.

5/5. Morgonvandring ovanför Priečepa. Heldagstur med Stefan Danko m.fl guider bortemot Kosice, främst med syfte att titta på kejsarörnar och tatarfalkar. Områden som besöktes var Haniska (siselkoloni), Cana (slättlandskap med bl.a häckande örnar och falkar), Zemplínska Teplica (lövskogsklädda kullar med bl.a häckande kejsarörn), Velke Ozorovce (reservoir på slätten med bl.a häckande kejsarörn i närheten), stadsparken i Michalovce (med bl.a fyra arter spettar) samt Karna (fin bokskog på slätten med bl.a slaguggla och mellanspett).

6/5. Morgonvandring ovanför Priečepa. Heldagstur med Stefan m.fl guider upp till polska gränsen. Besökta platser var bl.a. Osadné (kungsörn), trakten av Snina och Humenné (rovfåglar), två stenbrott på slutningen av Vihorlat (klippsparv och berguv) samt ängsmarkerna vid Kúsin , någon mil väster om Priečepa.

7/5. Morgonvandring ovanför Priečepa. Heldagstur med Stefan i Priečepas omgivning. Turen inleddes med en vandring i bokskogen ca 5 km ovanför Priečepa (bon av slag- och kattuggla samt mellanspett). Därefter besök vid Jasenov (korttållärkor), Kúsin (ormörn) och slutligen hela kvällen vid Sennédammarna.

8/5. Morgonvandring ovanför Priečepa. Heldagstur med Stefan m.fl guider till slätt- och flodlanden nära ungerska gränsen. Besök gjordes vid Velke Rascovce (korvsjöar), Izkovce (fult kolkraftverk), Besa (desto vackrare reservat med sandiga kullar och häckande biätare) samt Maly Kamenec (kulle med nattskärar och dvärguv).

9/5. Morgonvandring ovanför Priečepa. Därefter bilförflyttning till Hortobágy i Ungern. Skådning några timmar i Hortobágy, framför allt efter rovfåglar på stäppen i områdets norra del.

10/5. Hela dagen i Hortobágy. Tonvikten låg på en lång vandring längs vallarna mellan fiskdammar, men även besök i stäppområdena , vid diverse vägnära dammar samt i en aftonfalkkoloni gjordes.

11/5. Morgonvandring längs vallarna i Hortobágy vasshav. Därefter eftermiddagsutflykt söderut till Devaványai för bl.a stortrapp.

12/5. Morgonvandring längs vallarna i Hortobágy vasshav. Därefter återfärd med bilarna till Budapest och flyg hem till Stockholm.

Dagbok.

Resan kunde ha börjat bättre. Efter att ha hämtat ut våra tre hyrbilar på flygplatsen i Budapest körde vi först rejält vilse i några av Budapests mindre fasionabla förorter. När vi var som mest borta fick Jannes och Håkans bil till råga på allt punktering. Åtskilliga timmar försenade och närmare midnatt kom vi efter 30 mils körning fram till det hus i den lilla byn Priecopa i östligaste Slovakien där vi skulle tillbringa de första fem dagarna av resan. På trappan mötte André Bourgonjé, en av de fyra holländare som vi skulle exkurera tillsammans med. André och hans kompis Henk, som jag båda kände sedan tidigare, hade varit i området för tre år sedan och det var deras entusiastiska skildringar som inspirerat till denna gemensamma resa.

Redan nästa morgon var alla bekymmer glömda. Solen sken från en klar himmel när vi öppnade dörren och från det mycket fina huset klev ut i en lika fin trädgård som vette mot vidsträckta ängsmarker på Karpaternas sydsluttningar med hela den vida pusztan för våra fötter. En halv kilometer uppför sluttningen vidtog en ädel lövskog med ek som dominerande träslag och hit ställde vi nu kosan för en kortare morgontur. Vår vandring ackompanjerades av poande härfåglar, kurrande turturduvor samt sång från bl.a svart rödstjärt, sommargylling, sydnäktergal, trädlärka, höksångare, gulhämning och kornsparv. I skogen kompletterades artlistan med gråspett, spillkråka, större hackspett, mindre flugsnappare, stenknäck och ett otal andra tättingar. När morgonen blivit lite äldre började en hel del rovfåglar dyka upp över sluttningarna - 3-4 bivråkar (sannolikt på sträck), en brunlada, flera bruna kärrhökar, två ängshökar, en duvhök, en sparvhök, flera ormvråkar och tornfalkar, två aftonfalkar samt 2-3 mindre skrikörnar och en dvärgörn av mörk fas. Den sistnämnda kretsade tillsammans med en av skrikörnarna och var en överraskning - den är inte alls vanlig här.

Senare på förmiddagen begav vi oss ned till det stora fiskdammskomplexet på slätten vid Senné. Här bara kokade det av fågel vilket ledde till att vi blev kvar till långt fram på kvällen. Nästan den allra första arten blev svarthuvad mås, två ad och en 2 k-fågel. Märkligt nog blev detta enda gången vi såg denna art under hela resan. Artlistan fylldes nu på snabbare än vi hann notera - dvärgmåsar, totalt så småningom ca 10 ex, ca 50 svarttärnor, ca 30 skäggtärnor och tre vitvingade tärnor. Till skillnad från i Baltikums fiskdammar fanns nästan alla häger - och storkfåglar representerade - vi räknade in ca 10 rördrommar, 50 ägretthägrar, 25 silkeshägrar, 30 vanliga hägrar, 10 purpurhägrar, 10-15 natthägrar, 1-2 svarta ibisar, 15 skedstorkar samt ett 40-tal vita storkar. Annat att skriva upp var ca 10 smådoppingar, 6-7 gråhakedoppingar, 60 svarthalsade doppingar, 300 storskarvar, tre dvärgskarvar (nyttillkomna häckfåglar i detta område), 60 snatteränder, 40 årtor, 10 vitögda dykänder, en mindre skrikörn, en mindre sumphöna, hona (sågs av Janne och Håkan), fem tranor, åtta skärfläckor, en dammsnäppa, en skrântärna, ett 10-tal vassångare samt som en fin avslutning på dagen - en subadult tatarfalk som svepte förbi. Dagen gav 138 arter så det var något omtumlade som vi så småningom, efter en treättermiddag med två starköl för 25 kr, törnade i säng.

Den första dagen hade André och Henk guidat, men från och med den andra dagen tog vår Slovakiske värd Stefan Danko, ägaren till huset där vi bodde, över. På morgonen träffade vi honom vid hans arbetsplats i det naturhistoriska muséet i Michalovce, traktens huvudort. Tillsammans med några medarbetare tog han oss ut på en runda som vi sent kommer att glömma. Stefan och hans vänner jobbar framför allt med att inventera och skydda rovfåglarna i östra Slovakien, särskilt då kejsarörn och tatarfalk. Det var dessa arter som nu framför allt stod på programmet. Första stoppet gjordes vid en fin ängsmark söder om Koscice, där det fortfarande bodde gott om sislar. Här brukade både örn och falk jaga, påstod Stefan. Mycket riktigt - efter en inte alltför lång väntan dök det upp både en adult tatarfalk och en subadult kejsarörn. Ytterligare en kejsarörn sågs på längre håll. Nästa stopp gjordes några hundra meter från en trädrida i vilken det satt en holk med ett par häckande tatarfalkar. Båda fåglarna sågs fint och i närheten fanns också flera aftonfalkar. Bara några kilometer från denna plats förevisades vi ytterligare en falkholk, denna gång högt uppe i en kraftledningsstolpe, där den enligt uppgift satts upp av alpinister. På sådana platser häckar flera par tatarfalkar i Slovakien - få boplundrare torde våga klättra upp! Även här fanns paret på

plats, liksom kejsarörarna i boet i den bara några 100 meter bort belägna träddridån av poppel. På håll kretsade två kungsörnar över sitt ungerska gränsberg, liksom två svarta storkar på närmare avstånd. Ännu närmare noterades resans första svartpannade törnskata och fältpiplärka.

Stefan berättade nu lite hur man i övrigt jobbade med rovfåglarna. Här var man rent amerikansk innovativ - man restaurerade siselbiotoper och återinplanterade sislar och man lockade tatarfalkar att stanna och häcka på lämpliga platser genom att där släppa ut partiellt vingklippta tamduvor. De lättfångade bytena gödde också falkarna till den grad att de lade fler ägg än de annars skulle ha gjort....

Några mil åt öster förevisades vi ytterligare ett bo av kejsarörn, denna gång högt uppe i en lövklädd sluttning. Här visade sig också inte färre än tre mindre skrikörnar. Bara några kilometer längre bort tog vi lunchpaus vid en liten damm på slätten. Här upptäcktes visserligen både dammsnäppa och silltrut, men den stora lunchunderhålningen stod också här rovfåglarna för. Ca 500 meter bort låg en kejsarörn i sitt stora risbo, ganska lågt i ett träd på en åkerholme ! Några gånger lämnade fågeln boet för att en kort stund vila i toppen av en stor buske. Vid flera tillfällen kom andra kejsarörnar förbi - som mest såg vi fem (!) exemplar samtidigt- och även 1-2 mindre skrikörnar och två svarta storkar visade sig runt platsen. Platsen bevakades av en ung grabb med en jättestor handkikare - Stefan brukar hyra in arbetslösa ungdomar för att vakta rovfågelbona.

Vid återkomsten till Michalovce tog Stefan oss runt i den lilla parken bakom muséet. Här lyckades vi snabbt hitta inte färre än fyra arter hackspettar - gråspett, större hackspett, mindre hackspett och balkanspett !

Dagen avslutades i den fina bokskogen vid Karna på slätten någon mil väster om Priečepa. Knappt hade vi här kommit ur bilarna förrän en dvärgörn - denna gång av ljus fas - kom fram över skogen. Sedan syntes en ängshök och hördes en kornknarr och strax efter att vi kommit in i under träden stötte vi en slaguggla. Vi förevisades sedan ugglans häckplats - ett gammalt vråkbo högt i en bok !- och fick efter mycket letande också kontakt med en av de nyss utflugna ungarna. I skogen träffade vi även bl.a en ettrigt varnade mellanspett samt en sjungande halsbandsflugsnappare.

Den tredje dagen, 6/5, for vi med Stefan och en ny lokal guide upp till polska gränsen. Utanför byn Osadné tittade vi på ett par kungsörnar som häckade i en jättelik bok högt uppe på en sluttning. Här fanns en del småfåglar som vi inte såg så mycket av på andra håll - försärla, järnsparv, entita, svartmes samt en bergfink- den sistnämnda en minst sagt udda art denna årstid. Söder om Osadné gick ca 60 skogsduvor på ett fält över vilket två honfärgade ängshökar jagade. Under en liten stenbro demonstrerade Stefans kollega bebodda bon av såväl försärla som strömstare.

Vid de två nästa stoppen, utanför Snina respektive Humenné, spanades efter rovfåglar. På den första platsen fick vi se några av Slovakien:s sista röda glador - de har minskat starkt av någon anledning - samt en mindre skrikörn och en svart stork. Näktergal sjöng i en buske - just här går gränsen mellan denna art och sydnäktergalen. Vid Humenné studerade vi två mindre skrikörnar fint och länge. Arten, liksom svarta storken, verkar vara ungefär lika vanlig här som i Lettland och Litauen.

Efter att ha korsat Vihorlatbergen stannade vi nästa gång vid ett övergivet stenbrott i bokskogen på bergens sydsluttning. Här hittade vi ganska omgående en hane av klippsparv, en bland flera arter som har sin ungefärliga europiska nordgräns i östra Slovakien. I bokskogen intill hördes gråspett.

Dagen avslutades med ett kort besök vid ett annat stenbrott där en unge av berguv satt på en klippphylla samt vid ängsmarkerna invid byn Kúšnik med vaktel, fyra kornknarrar samt flod- och kärrsångare.

Den 7/5 börjades dagen , liksom övriga tidigare dagar, med en vandring i skogen ovanför Priečepa. Denna gång var dock Stefan med och vi åkte högre upp, där bokskogen avlöst ekblandskogen. Stefan demonstrerade här två holkar bebodda av kattuggla. De satt båda mycket högt på raka,

grenfria bokstammar, men det var lätt att konstatera om de hyste inbyggare för det fanns speglar i taket ! Vi tittade också på ett bo av mellanspett samt en slaguggla som ruvade i ett gammalt vråkbo. En bit från boet stötte några av oss på en annan slaguggla- förmodligen hanen- som vi kunde studera fint under en längre stund. Fåglarna i Karpaterna och Jugoslavien tillhör en egen , isolerad ras och är något brunare än våra. Karaktärsfågel i bokskogen var annars halsbandsflugsnappare och på marken stötte vi på flera eldsalamandrar, mycket vackra svarta djur med orangegula fläckar. Janne fick också en kort stund korn på en hane av vitryggig hackspett i en brant sluttning. Tyvärr kunde den inte återfinnas trots ivrigt letande.

På eftermiddagen begav vi oss till några torra åkrar vid Jasenev där det skulle finnas en liten isolerad koloni av korttålaräka. Minst sex ex fick vi se här. Nästa stopp blev ett återbesök vid Kusun , där vi nu, efter en kort väntan, fick se den jagande ormörn som stod på programmet. Här sågs också minst fyra mindre skrikörnar, en lärkfalk och en bivräk.

Dagen avslutades med ett återbesök vid Sennédammarna. Här var det minst lika fint som förra gången. Anmärkningsvärt eller nytt till art eller antal var sex svarta ibisar , över 70 natthägrar, minst 75 vitvingade tärnor, hörd småfläckig och mindre sumphöna, fyra kustpipare, en sandlöpare, samt en flock om inte färre än 55 röststrupiga piplärkor.

Hela dagen den 8/5 ägnades åt områdena närmast den ungerska gränsen. Trots att det för ovanlighetens skull blev en del floppar var dagens utbyte ändå gott med bl.a sammanlagt sex svarta storkar, två bruna glador, tre mindre skrikörnar, en kungsfiskare, en surrande nattskärra, en visslande dvärguv , 14 biätare i koloni samt flera pungmesar.

Tidigt på morgonen den 9/5 gav tre av holländarna och jag oss upp till det område där det nu två morgnar i rad setts vitryggig hackspett - dock ej av oss. Mellanspett och gråspett visade sig fint, men av vitrygg hördes bara några få trumningar av en gäckande fågel. Efter en timme gav holländarna upp och efter ytterligare en hade även jag fått nog. Sedan jag kört ca 500 meter nedför skogsbilvägen varseblev jag en hög bokstubbe invid vägen. Just när jag klev ur bilen för en närmare studie flög en brokspett iväg. Det var en vitryggghona. Jag hämtade nu resten av gänget och efter en stunds väntan fick vi se både honan och hanen. De häckade högt uppe i stubben.

Efter vederbörlig avtackning av Stefan inne på muséet i Michalovce satte vi kurs mot Ungern och Hortobagy, dit vi anlände vid 17-tiden på eftermiddagen. Här ägnade vi först några timmar åt framför allt stäppen i områdets norra del, där vi bl.a fick se en jagande tatarfalk. Vi fick natthäberge på ett mindre hotell väster om byn Hortobagy för det facila priset av ungefär 60 svenska kronor per natt.

Den 10/5 tillbringade vi helt i Hortobagy. På morgonen gjorde vi en lång vandring ut på vallarna mellan de vassrika fiskdammarna i områdets centrala del. Nya arter för resan blev rallhäger, ett 10-tal, vitstjärnig blåhake, 4-5 sjungande fåglar samt skäggmes, ett stort antal. I övrigt fanns här bl.a övriga hägrar, skedstork, storskarv, dvärgskarv, grågås, vitögd dykand, vassångare, trastsångare, svarttärna och skäggtärna i goda antal. Två hanar av mindre sumphöna hördes.

På eftermiddagen besökte vi först stäppområdet i norr. Här såg vi fint bl.a två jagande tatarfalkar, en kejsarörn, två örnvräkar - nya för resan, 5-6 svartpannade törnskator och en fältpiplärka.

En större aftonfalk- och råkkoloni stod därefter på programmet och kvällen avslutades med några dvärggrördromar vid en damm nära vägen.

Dvärggrördromar, två stycken, sågs även vid nästa dags morgonvandring ute bland fiskdammarna. Då upptäcktes här också minst tre sjungande kaveldunssångare samt en tatarfalk som oroade ett stort antal vadare, mest kärrsnäppa och brushane, vid den nordligaste dammen.

På eftermiddagen begav vi oss söderut mot stortrappreservatet Devavanyai. På vägen dit fick vi efter tips från ett tyskt par äntligen se blåkråkor - tre stycken på kraftledningstrådar. I Devavanyai såg vi på en subadult kejsarörn, en svart stork och två biätare innan det blev dags för stortrapparna. Av dessa syntes 7-8 ex, varav minst fyra spelande hanar, alla på rätt långt håll.

Sista morgonen, den 12/5, gick vi också ut bland dammarna med främsta syftet att se om det rastade några intressanta vadare i den nordliga, delvis tömda dammen. Ny art för resan var en myrspov. I övrigt syntes över 100 svartsnäppor och ett större antal calidrisvadare, alla dock alldeles för lång borta för att kunna bestämmas. Majoriteten var säkert kärrsnäppor. Övrigt av intresse var ytterligare tre sjungande kaveldunsångare.

Sammanlagt noterades 199 arter under hela resan. Att understryka vid en summering är den fantastiska gästfrihet och hjälpsamhet som visades av Stefan Danko och hans medhjälpare. Utan deras insatser hade inte vårt utbyte av resan blivit tillnärmelsevis lika fint.

Artlista

Smådopping. Över 10 ex. i Senné 4/5 och 7/5. Ett tjugotal också i Hortobagy 9-12/5.

Skäggdopping. Ca 15 ex Senné i 4/5 och 7/5. Ett ex i sjön Zemplinska sirava 6/5. Ca 100 ex i Hortobagy 9-12/5.

Gråhakedopping. 6-7 ex i Senné 4/5 och 7/5. Ett 10-tal ex. i Hortobagy 9-12/5.

Svarthalsad dopping. Ca 60 ex i Senné 4/5 och 7/5 samt ett 20-tal ex. i Hortobagy 9-12/5.

Storskarv. Ca 300 ex i Senné 4/5 och 7/5. Ett ex. i sjön Zemplinska sirava 6/5. Allmän i Hortobagy 9-12/5.

Dvärgskarv. En ad. + två subad. fåglar i Senné 4/5 (samt ett subad. ex. även 7/5). Nordligaste häckplatsen i Europa och nybliven häckfågel här. Ett 10-tal ex. i Hortobagy 10-12/5.

Rördrom. Ca 10 ex, varav en sågs mycket fint sittande i vassen i Senné 4/5 och 7/5. Flera hörda i Hortobagy 9-12/5.

Dvärgrördrom. I Hortobagy fem sedda och ett hört ex. på kvällen 10/5, samt två ex sedda 11/5.

Ägretthäger. Ca 50 ex i Senné 4/5 och 7/5. Allmän i Hortobagy 10-12/5.

Silkeshäger. Ca 25 ex i Senné 4/5 och 7/5 och ca 10 ex i Hortobagy 10-12/5.

Häger. Ca 30 ex i Senné 4/5 och 7/5, åtta ex vid Velke Ozorovce 5/5, ett ex vid Kusin 6/5 samt

några ex i Hortobagy 9-12/5.

Purpurhäger. Ca 10 ex i Senné 4/5 och 7/5 samt ca 20 ex i Hortobagy 9-12/5.

Natthäger. I Senné 10-15 ex 4/5 samt över 70 ex. 7/5. I Hortobagy allmän 9-12/5.

Rallhäger. Totalt ett 20-tal ex i Hortobagy 9-12/5.

Bronsibis. I Senné 1 + 1 ex 4/5 samt sex ex 7/5. I Hortobagy tre ex 10/5 och 11/5.

Skedstork. I Senné ca 15 ex 4/5 samt sju ex 7/5. I Hortobagy allmän (stor koloni s. om det stora vassgömslet) 9-12/5.

Svart stork. Två ex vid Cana och två ex vid Velke Ozorovce 5/5, ett ex v. Snina 6/5, 1 + 1 + 2 ex. vid Besa och två ex vid Maly Kamenec 8/5 samt ett ex i Devavanyai 11/5. Totalt 12 ex, varav 11 i Slovakien.

Vit stork. Allmänt häckande i både Slovakien och Ungern, bl.a minst 30 par utmed huvudvägen genom Nagyivan.

Knölsvan. 6-7 ex i Senné 4/5 samt ett ex i Hortobagy 11/5.

Grågås. Tämligen allmän i Hortobagy 9-12/5.

Bläsand. En hane i Senné 7/5, en hane i Izkovce 8/5 samt ett 20-tal ex i Hortobagy 10-12/5.

Snatterand. Ca 60 ex i Senné 4/5 och 7/5. Flera ex i Hortobagy 9-12/5.

Kricka. I Senné tre ex 4/5 och två ex 7/5. I Hortobagy ett 10-tal ex 9-12/5.

Gräsand. Tämligen allmän i både Slovakien och Ungern . Noterad varje dag.

Stjärtand. En hane i Senné 4/5 och 7/5 samt två hanar i Hortobagy 11-12/5.

Årta. Ca 40 ex i Senné 4/5 och 7/5, fyra par vid Izkovce 8/5 samt allmän i Hortobagy 9-12/5.

Skedand. Ca 50 ex i Senné 4/5 och 7/5 samt några ex i Hortobagy 10-11/5.

Brunand. Ca 50 ex i Senné 4/5 och 7/5, fyra ex i Velke Ozorovce 5/5, fyra ex vid Izkovce 8/5 samt allmän (vanligaste anden) i Hortobagy 9-12/5

Vigg. Ca 110 ex i Senné 4/5 och 7/5, tre ex i Velke Ozorovce samt ett trettiotal i Hortobagy 10/5.

Vitögd dykand. Ca 10 ex i Senné 4/5 och 7/5 samt minst ett 30- tal ex i Hortobagy 9-12/5.

Salskrake. En hona i Hortobagy 10-11/5.

Bivråk. 2-4 ex vid Priecopa 4/5, ett ex vid Cana 5/5, ett ex vid Osadné 6/5, ett ex vid Kusin 7/5, ett ex vid Besa 8/5 samt ett ex i Hortobagy 10/5.

Brunglada. Ett ex vid Priecopa 4/5 samt två ex vid Besa 8/5.

Glada. 1-2 ex v. Snina (området hyser den sista kvarvarande populationen i Slovakien) 6/5.

Brun kärrhök. Allmän i både Slovakien och Ungern, i synnerhet i Senné och Hortobagy.

Ängshök. Två ex vid Priecopa 4/5, två ex vid Karna 5/5, två ex vid Osadné 6/5, tre ex vid Jasenov 7/5, flera ex längs vägarna 8/5, två ex i Hortobagy 10/5 samt ett ex i Devavanyai 11/5.

Duvhök. Ett ex vid vardera Priecopa 4/5, Velkeka Rascovce 8/5, Besa 8/5 samt Hortobagy 10/5.

Sparvhök. Ett ex vid Priecopa 4/5 och 5/5 samt ett ex vid Osadné 6/5.

Ormvråk. Allmän i både Slovakien och Ungern - sedd varje dag.

Örnvråk. Två ex, säkert ett par, i Hortobagy 10/5.

Mindre skrikörn. 2-3 ex vid Priecopa och ett ex vid Senné 4/5, tre ex vid Zemplinska Teplica 5/5 och 1-2 ex vid Velke Ozorovce 5/5, ett ex v. Snina och två ex v. Humenné 6/5, över fyra ex vid Kusin 7/5, ett ex vid Priecopa, ett ex vid Besa och ett ex vid Velke Roscovce 8/5. Totalt 15-17 ex, samtliga i Slovakien.

Kungsörn. Två ex vid Cana 5/5 samt ett par vid bo i stor bok vid Osadné 6/5.

Kejsarörn. Två ex vid Haniska, 2 + 1 ex (två bon) vid Cana, ett ex (ett bo) vid Zemplinska Teplica samt minst sex ex (varav ett par vid bo) vid Velke Ozorovce , alltså totalt tolv ex och fyra

bon (!), vid den stora "kejsarörns- och tatarfalksrundan" i södra Slovakien 5/5 . Både äldre och yngre fåglar sågs, i de flesta fallen mycket fint. I Ungern sågs ett ex i Hortobagy 10/5 samt en (yngre fågel) vid Devavenyai 11/5.

Dvärgörn. En fågel av mörk fas kretsade tillsammans med en mindre skrikörn nära Prieropa 4/5 och en fågel av ljus fas syntes utanför Karna 5/5.

Ormörn. En jagande fågel syntes vid Kusun 7/5.

Tornfalk. Rel. allmän i Slovakien och mycket allmän i Ungern. Sågs dagligen.

Aftonfalk. Några ex sågs dagligen i Slovakien. I Hortobagy förekom arten allmänt häckande i kolonier.

Lärkfalk. 1 + 1 ex vid Cana 5/5 samt ett ex vid Kusun 7/5.

Tatarfalk. En subad fågel vid Sennédammarna 4/5, ett ex vid Haniska samt två par vid bon nära Cana 5/5. Vid Hortobagy sågs fåglar jaga singlar 9/5, 10/5 (två ex) samt 11/5. Totalt 10 ex.

Rapphöna. 2-3 ex vid Senné 4/5.

Vaktel. Spelande fåglar hördes på tre platser i Slovakien 4/5, 5/5 samt 6/5. I Ungern hördes ett flertal fåglar 9-11/5.

Fasan. Allmän i både Slovakien och Ungern. Sedd dagligen.

Stortrapp. 5-6 ex , varav 3-4 spelande, sågs sent på eftermiddagen i Devavanyai 11/5.

Vattenrall. Två ex hördes i Senné 4/5 och flera i Hortobagy 10-12/5.

Småfläckig sumphöna. En visslande fågel hördes i Senné på kvällen 7/5.

Mindre sumphöna. En hona sågs fint 4/5 (HD, JO) och en hane hördes 7/5 i Senné. I Hortobagy hördes sammanlagt 4-5 ex 10-12/5.

Kornknarr. Sammanlagt ett 10-tal ex hördes i Slovakien 5/5 - 9/5.

Rörhöna. Ett 10-tal ex hördes och sågs i Senné 4/5 och 7/5. I Hortobagy hördes 4-5 ex 10-12/5.

Sothöna. Allmän i både Senné och Hortobagy.

Trana. 3 +2 ex i Senné 4/5, två ex längs vägen i Ungern 9/5 samt 6 + 24 ex i Hortobagy 11/5.

Skärfläcka. Ca 10 ex i Senné 4/5 och 7/5, 5-10 ex i Hortobagy 10-12/5 samt två ex nära Devavanayai 11/5.

Mindre strandpipare. Tre ex i Senné 4/5 och 7/5, två ex i Velke Ozorovce 5/5 samt ett ex i Hortobagy 10/5.

Större strandpipare. I Senné tre ex 4/5 samt tio ex 7/5.

Kustpipare. I Senné ett ex 4/5 samt fyra ex 7/5.

Tofsvipa. Relativt allmän - sågs nästan varje dag.

Sandlöpare. Ett ex i Senné 7/5.

Mosnäppa. I Senné fyra ex 4/5 och 12 ex 7/5 samt i Hortobagy två ex 11/5.

Kärnsnäppa. I Senné ca 50 ex både 4/5 och 7/5 och i Hortobagy (den nordligaste, halvt torrlagda dammen) flera hundra ex 11/5 och 12/5.

Brushane. I Senné ca 600 ex 4/5 och ca 70 ex 7/5. I Hortobagy 100-tals 10/5 och 11/5.

Enkelbeckasin. I Senné ett ex 4/5 och 5-10 ex 7/5.

Rödspov. I Senné ca 40 ex 4/5 och 7/5 och i Hortobagy sammanlagt ett 30-tal ex 10-12/5.

Myrspov. Ett ex i Hortobagy 12/5.

Storspov. I Senné tre ex 4/5 samt 5-10 ex 7/5 och i Hortobagy ett ex vardera 10/5 och 12/5.

Småspov. Ett ex i Senné 7/5.

Svartsnäppa. Ca 15 ex i Senné både 4/5 och 7/5. I Hortobagy flera ex 10/5 samt - i den norra dammen - över 100 ex 12/5.

Rödbena. Ca 10 ex i Senné 4/5 och 7/5 samt flera i Hortobagy 10-12/5.

Dammsnäppa. Ett ex i Senné 4/5 och 7/5 samt i Velke Ozorovce 5/5.

Gluttsnäppa. I Senné några ex 4/5 och sex ex 7/5 samt i Hortobagy ett ex 10/5.

Skogssnäppa. I Senné ett ex 4/5 och 7/5.

Grönbena. I Senné ca 45 ex 4/5 samt ca 100 ex 7/5, i Velke Ozorovce två ex 5/5 samt i Hortobagy flera ex 10/5.

Drillsnäppa. I Senné 3-5 ex 4/5 och 7/5, i Velke Ozorovce fyra ex 5/5 samt i Hortobagy ett ex 10/5.

Vadaresvala. Sju ex nära Devavanyai 11/5 (Lokalen besöktes endast av holländarna)

Svarthuvad mås. Två ad + en 2k fågel i Senné 4/5.

Dvärgmås. Ca 10 ex i Senné 4/5 och 7/5. I Hortobagy två ex 9/5 och fem ex 12/5.

Skrattmås. Allmän i Senné och Hortobagy. Enstaka fåglar på andra håll.

Fiskmås. Ett 2 k ex i Senné 4/5 samt tre ex i sjö längs vägen i Ungern 9/5.

Silltrut. Ett adult ex i Velke Ozorovce 5/5.

Gråtrut. Tre ex i Senné 4/5 samt några ex i Hortobagy 9-12/5.

Skräntärna. Ett ex i Senné 4/5.

Fisktärna. Två ex i Hortobagy 10/5.

Svarttärna. I Senné ca 500 ex 4/5 och ca 125 ex 7/5. I Hortobagy allmän 9-12/5.

Vitvingad tärna. I Senné tre ex 4/5 och ca 75 ex 7/5. I Hortobagy ett 20-tal ex 10/5 och 11/5.

Skäggtärna. I Senné ca 300 ex 4/5 och ca 30 ex 7/5 och i Hortobagy allmän 9-12/5.

Tamduva. Relativt allmän i både Slovakien och Ungern - sågs dagligen.

Skogsduva. I Slovakien ca 60 ex på fält i bergen vid Osadné 6/5. I övrigt enstaka fåglar. I Ungern ett ex i Hortobagy 10/5.

Ringduva. I Slovakien sågs nästan dagligen några ex. I Ungern ett ex i Hortobagy 10/5.

Turturduva. Allmän i både Slovakien och Ungern - sågs dagligen.

Turkduva. Allmän i både Slovakien och Ungern - sågs dagligen.

Gök. Allmän i både Slovakien och Ungern - sågs eller hördes dagligen.

Berguv. En unge sågs i bo i stenbrott invid väg någon mil v. Priecopa 6/5.

Dvärguv. En fågel visslade några gånger från sluttningen vid Maly Kamenec 8/5.

Kattuggla. Två holkar med ungar förevisades (det fanns speglar i holktaken !) i bokskogen ovanför Priecopa 7/5.

Slaguggla. En ad + en unge i Karna 5/5 samt en ruvande hona (i gammalt vråkbo) plus en hane i närheten i bokskogen ovanför Priecopa 7/5.

Nattskärra. En surrande fågel i sluttningen vid Maly Kamenec 8/5.

Tornseglare. Hade nästan inte anlänt ännu - enstaka fåglar sågs dock i Slovakien 4-7/5.

Kungsfiskare. Ett ex i Velke Rascovce 8/5.

Biätare. 14 ex vid Besa 8/5 samt två ex vid Devavanyai 11/5.

Blåkråka. Tre ex på telefontrådar s. Hortobagy 11/5. Förvånansvärt få fåglar, således.

Härfågel. Allmän i både Slovakien och Ungern - flera fåglar sågs eller hördes dagligen.

Göktyta. Flera fåglar hördes varje morgon kring Priecopa 4-9/5.

Gråspett. En eller några fåglar hördes eller sågs varje morgon i skogen ovanför Priecopa. Dessutom noterad inne i stadsparken i Michalovce 5/5 samt i bokskogen nära klippsparvens stenbrott 6/5. Tillsammans med större hackspetten vanligaste spetten.

Gröngöling. En ropande fågel hördes från skogen norr om Priecopa 5/5-7/5.

Spillkråka. Några ex noterades i skogen ovanför Priecopa 4/5-5/5 och två fåglar syntes vid Maly Kamenec 8/5.

Större hackspett. En eller flera fåglar noterades dagligen i skogen ovanför Priecopa 4/5-9/5. Dessutom sågs tre ex i Karna forest och ett ex i stadsparken i Michalovce 5/5.

Balkanspett. Ett ex sågs i stadsparken i Michalovce 5/5.

Vitryggig hackspett. En hane sågs i bokskogen ovanför Priecopa 7/5 och 8/5 (JO m.fl). 9/5 hittades boet - i hög bokstubbe - med hane och hona matande.

Mellanspett. Ett ex i Karna 5/5 samt en hane vid bo i skogen ovanför Priecopa 7/5 och 9/5.

Mindre hackspett. En hane i stadsparken i Michalovce 5/5.

Tofslärka. Enstaka längs vägarna i Slovakien 5/5 och 6/5. Betydligt mer allmän i Ungern där arten sågs dagligen med flera ex.

Trädlärka. Minst ett par fanns i sluttningen ovanför Priecopa och syntes eller hördes varje morgon 4-7/5.

Sånglärka. Allmän i både Slovakien och Ungern - syntes eller hördes dagligen.

Korttållärka. Minst sex ex kunde beskådas vid de torra åkrarna vid Jasenov 7/5 - nordligaste förekomsten i Europa ?

Backsvala. Mycket allmän i både Slovakien och Ungern, speciellt i vassarna i Senné och Hortobagy där stora flockar (tusentals fåglar) övernattade.

Ladusvala. Allmän i både Slovakien och Ungern.

Hussvala. Allmän i både Slovakien och Ungern.

Fältpiplärka. En överflygande fågel sågs vid Cana 5/5 och en sjungande noterades på stäppen i Hortobagy 10/5.

Trädpiplärka. Relativt allmän i skogen ovanför Priecopa, där flera sjungande fåglar noterades varje morgon 4-9/5.

Rödstrupig pipitärka. Minst 55 rastande fåglar noterades på en fuktäng i Senné 7/5.

Gulärka. Relativt allmän i Senné och Hortobagy.

Forsärka. Ett ex noterades i Osadné och en ruvande fågel sågs i bo under bro v. Humenné 6/5. Två ex sågs också vid bäcken i skogen ovanför Priecopa 7/5.

Sädesärka. Allmän i både Slovakien och Ungern - sågs dagligen.

Strömstare. En ad + 2 pull i bo under stenbro (tio meter från forsärlans bo !) sågs v. Humenné 6/5 och ett ex noterades vid bäcken i skogen ovanför Priecopa 7/5.

Gärdsmyg. Relativt allmän i skogen ovanför Priecopa - en eller flera sjungande hördes varje morgon 4-7/5.

Järnsparv. En sjungande fågel hördes vid Osadné 6/5.

Rödhake. Relativt allmän i bokskog i Slovakien - flera sjungande hördes ovanför Priecopa 4-9/5 samt i Karna forest 5/5 och vid Osadné 6/5.

Näktergal En sjungande fågel hördes v. Snina 6/5. Just här går gränsen mellan näktergal och sydnäktergal - den förstnämnda häckar härifrån och åt öster och norr.

Sydnäktergal. Allmän i både Slovakien och Ungern - hördes varje dag.

Blåhake. Sammanlagt 5-6 sjungande fåglar (vitstjärniga) hördes och sågs i Hortobagys vassar 10-12/5.

Svart rödstjärt. Allmän i både Slovakien och Ungern - hördes eller sågs de flesta av dagarna.

Buskskvätta. Några få fåglar sågs längs vägarna i Slovakien 4/5 och 9/5 . Ett ex noterades vid Priecopa 7/5.

Svarthakad buskskvätta. Allmän i både Slovakien och Ungern - sågs dagligen i flera ex.

Stenskvätta. Enstaka fåglar noterades längs vägarna i Slovakien 5/5 och 8/5. Mer allmän i Hortobagy och sågs där dagligen 9-12/5.

Koltrast. Relativt allmän i skogen ovanför Priecopa - flera sjungande fåglar noterades varje morgon 4-9/5.

Taltrast. Relativt allmän i skogen ovanför Priecopa- sjungande fåglar noterades varje morgon 4-9/5.

Gräshoppsångare. 2-3 fåglar sjöng vid Priecopa 5/5, en i Senné 7/5 samt flera längs vägen 9/5. Således den minst vanliga av locustellorna.

Flodsångare. Relativt allmän i Slovakien - flera fåglar hördes dagligen 4-9/5. Ingen fågel noterades däremot i Ungern, märkligt nog.

Vassångare. Allmän i vassar i både Senné och Hortobagy- många sjungande fåglar hördes vid varje besök i dessa områden.

Sävsångare. Allmän i vassar i både Senné och Hortobagy- många sjungande fåglar hördes vid varje besök i dessa områden.

Kaveldunssångare. Sammanlagt sex sjungande fåglar hördes i kaveldunsbältena kring den näst nordligaste dammen i Hortobagy 11-12/5.

Kärrsångare. För tidigt på säsongen för denna art - endast ett ex hördes, vid Kusun, 6 /5 och 7/5.

Rörsångare . Allmän i vassar i både Senné och Hortobagy- många sjungande fåglar hördes vid varje besök i dessa områden.

Trastsångare. Relativt fåtalig, märkligt nog, i Senné, men desto mer allmän i Hortobagy.

Härmsångare. En sjungande fågel hördes i skogen ovanför Priecopa 7/5 samt en dito i Hortobagy 11-12/5.

Höksångare. Några sjungande fåglar hördes varje morgon i buskmarkerna norr om Priecopa 4-9/5.

Ärtsångare. Relativt allmän i både Slovakien och Ungern - hördes i stort sett dagligen.

Törnsångare. Flera sjungande fåglar hördes varje dag 4-9/5 i Slovakien. Märkligt nog inte noterad i Ungern.

Trädgårdssångare. Tre ex noterades i stadsparken i Michalovce 5/5 och flera sjungande fåglar i skogen ovanför Priecopa 7/5. Sannolikt förbiflyttare.

Svarthätta. Flera sjungande fåglar hördes dagligen 4-9/5 i skogarna i Slovakien.

Grönsångare. Flera sjungande fåglar hördes dagligen 4-9/5 i skogarna i Slovakien.

Gransångare. Flera sjungande fåglar hördes dagligen 4-9/5 i skogarna i Slovakien.

Lövsångare. Fåtalig, liksom överallt i Östeuropa. Enstaka fåglar hördes vid Senné 4/5, Priecopa 7/5 samt vid Besa 8/5.

Grå flugsnappare. Flera ex noterades i skogen vid Priecopa 4 - 9/5 samt i stadsparken i Michalovce 5/5. Sannolikt förbiflyttare.

Mindre flugsnappare. Sammanlagt fyra sjungande fåglar hördes i skogen ovanför Priecopa 4/5, 7/5, 8/5 samt 9/5.

Halsbandsflugsnappare. En verklig karaktärsart i de Slovakiska bokskogarna - en av de dominerande tättingarna.

Skäggmes. Allmän i vassarna i Hortobagy 10-12/5.

Stjärtmes. Två ex sågs vid Priecopa och tre ex i Karna forests 5/5 samt ytterligare två ex vid Priecopa 7/5 och 9/5.

Entita. Enstaka fåglar sågs i skogarna i Slovakien. Noterad vid Priecopa 4/5, 5/5 och 7/5 samt vid Osadné 6/5.

Svartmes. En sjungande fågel noterades vid Osadné 6/5.

Blåmes. Relativt allmän i skogen ovanför Priecopa - noterades varje morgon 4-9/5.

Talgoxe. Relativt allmän i skogen ovanför Priecopa - noterades varje morgon 4-9/5.

Nötväcka. Enstaka fåglar noterades i skogen vid Priecopa 4/5, 7/5 och 9/5 samt flera ex i Karna forest och stadsparken i Michalovce 5/5.

Trädkrypare. Ett ex sågs i Karna forest 5/5 samt ett i skogen ovanför Priecopa 9/5.

Pungmes. Enstaka fåglar noterades i Senné 4/5 och 7/5. I Hortobagy var arten mycket vanlig - minst nio revir noterades exempelvis under den ca 4 km långa vandringen ut i vassarna 11/5.

Sommargylling. Mycket allmän i skogarna i Slovakien. Enstaka sjungande hördes även i Hortobagy, från solitära träd ute i vassarna !

Törnskata. Allmän i både Slovakien och Ungern - åtskilliga ex sågs varje dag.

Svartpannad törnskata. I Slovakien noterades bara ett apr , vid Cana, 5/5. I Hortobagy sågs fler fåglar för varje dag - två ex 9/5, över 10 ex 10/5 samt över 30 ex 11/5. Sannolikt hade de flesta fåglar inte anlänt ännu.

Nötskrika. Relativt allmän i skogen ovanför Priecopa. Ett ex sågs också vid Osadné 6/5.

Skata. Allmän i både Slovakien och Ungern - noterades dagligen.

Nötkråka. Ett ex sågs i bokskogen ovanför Priecopa 7/5 (JO).

Kaja. Allmän i både Slovakien och Ungern - noterades dagligen.

Råka. Allmän i Slovakien och mycket allmän i Ungern. Stora kolonier fanns i Hortobagy.

Kråka. Allmän i både Slovakien och Ungern - noterades dagligen

Korp. Mindre antal sågs dagligen i Slovakien 4-9/5.

Stare. Allmän i både Slovakien och Ungern - noterades dagligen.

Gråsparv. Allmän i både Slovakien och Ungern - noterades dagligen.

Pilfink. Relativt allmän i både Slovakien och Ungern - noterades dagligen.

Bofink. Relativt allmän i de Slovakiska bokskogarna.

Bergfink. Ett ex sågs vid Osadné 6/5 (ÖH). En något överraskande observation !

Gulhämpling. Mycket allmän i anslutning till bebyggelse i Slovakien. Märkligt nog däremot inte noterad i Ungern.

Grönfink. Enstaka fåglar noterades kring Priecopa 4/5, 5/5, 7/5 samt 9/5.

Steglits. Allmän i både Slovakien och Ungern - sågs i stort sett dagligen.

Hämpling. Enstaka fåglar noterades, i huvudsak längs vägarna, 4/5, 5/5, 6/5, 7/5 samt 11/5.

Stenknäck. En karaktärsart i skogen ovanför Priecopa. Noterades varje morgon 4-9/5.

Gulspurv. Relativt allmän i Slovakien- noterad varje dag. Däremot ej sedd i Ungern.

Klippsparv. En hane sågs mycket fint i ett stenbrott i bokskogen på sluttningen av Vihorlat 6/5.

Sävspurv. Allmän i vassarna i Senné och Hortobagy.

Kornspurv. Allmän i både Slovakien och Ungern - noterad praktiskt taget varje dag.

